

Motion till riksdagen 2024/25:814

av Anna Wallentheim och Linnéa Wickman (båda S)

Rökfria miljöer genom en starkare tobakslag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en explicit bestämmelse i tobakslagen som förbjuder rökning på balkonger, uteplatser och andra gemensamma utomhusområden i flerfamiljshus och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tobaksrökning är en av de största påverkbara riskfaktorerna för allvarliga sjukdomar som cancer, hjärt-kärlsjukdomar och lungsjukdomar. Trots de betydande framsteg som gjorts för att minska rökningen i samhället, finns det fortfarande mycket kvar att göra för att skydda både rökare och icke-rökare från tobaksrökens skadliga effekter. Vi behöver en starkare och mer omfattande tobakslag för att möta de utmaningar som kvarstår och säkerställa en mer jämlik hälsa för alla.

Ett område där behovet av skärpt lagstiftning är särskilt akut är i våra bostäder och bostadsområden. Många människor, inklusive barn och äldre, utsätts dagligen för passiv rökning i sina hem när tobaksrök sprids via balkonger, uteplatser och ventilationssystem i flerfamiljshus. Trots att de allvarliga hälsoriskerna med passiv rökning är väl dokumenterade, är lagstiftningen fortfarande otillräcklig när det gäller att skydda människor från rök i deras egna hem.

Det är dags att stärka tobakslagen för att skapa rökfria miljöer i och omkring våra bostäder. För det första bör rökförbud införas på balkonger och uteplatser i flerfamiljshus. Genom att förbjuda rökning i dessa områden kan vi minska den skadliga spridningen av rök till grannars bostäder och därmed skydda fler från de negativa hälsoeffekterna av passiv rökning.

Dessutom behöver vi en tydligare lagstiftning som ger hyresvärdar och bostadsrättsföreningar rätt att införa rökförbud inomhus i lägenheter. Genom att förstärka hyreslagen och bostadsrättslagen kan vi ge fastighetsägare och boende de verktyg de behöver

för att skapa rökfria miljöer och säkerställa att ingen utsätts för tobaksrök i sitt eget hem.

Vidare bör vi utöka rökförbudet till att omfatta områden i närheten av entréer, fönster och ventilationsintag i flerfamiljshus. Detta skulle ytterligare minska risken för att tobaksrök tränger in i bostäder och påverkar människors hälsa. Samtidigt bör gemensamma utrymmen som trapphus, tvättstugor och förråd göras helt rökfria genom lagstiftning, för att skydda alla boende från oönskad rökexponering.

För att säkerställa efterlevnad och effektivitet i en skärpt tobakslag är det också nödvändigt med tydliga riktlinjer och sanktioner för brott mot rökförbud. Hyresvärdar och bostadsrättsföreningar bör ges möjlighet att vidta åtgärder mot dem som bryter mot rökförbudet, inklusive möjligheten att säga upp hyreskontrakt vid upprepade överträdelser.

Att stärka tobakslagen handlar om att värna folkhälsan och skapa trygga, hälsosamma boendemiljöer för alla. Genom att ta dessa steg mot en starkare tobakslag kan vi minska tobaksbruket, skydda icke-rökare från passiv rökning och skapa en mer jämlik och rättvis hälsosituation i samhället. Låt oss agera nu för att skydda framtida generationer från tobakens skadliga effekter.

Anna Wallentheim (S)

Linnéa Wickman (S)